

Voor de doelen, gebiedsomsomvang en deelnemende partijen is geen standaardrecept te geven. Elk gebied heeft immers zijn eigen problemen en vraagt om een eigen gebiedsaanpak. In gebieden waarin weidevogelbeheer centraal staat gaat het vooral om samenwerking tussen boeren, en in andere gebieden kan het gaan om samenwerking tussen Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en particulieren. In veel gevallen zullen ook andere partijen als gemeenten, waterschap, bewonersgroepen, landbouworganisaties en recreatiebedrijven betrokken moeten worden in de planvorming. Ook hierin zal maatwerk per gebied centraal staat.

In de gebiedsaanpak staat het opstellen van een gemeenschappelijk beheerplan centraal. Dit plan komt in onderling overleg tussen de betrokken beheerders en andere belanghebbenden tot stand. Elk plan gaat in op de beleidsdoelen in het gebied (natuur, milieu, landschap, water etcetera), de (on)mogelijkheden voor integratie van deze doelen en op concrete beheer- en inrichtingsmaatregelen. We achten het ook niet ondenkbaar dat het beheerplan in sommige gebieden zelfs een formele juridische status krijgt als beheerplan Natura 2000. Voor het beheer denken we aan een gebiedspecifieke uitwerking van groene diensten. Hier gaat het dus om extra beheerbijdragen bovenop de basisregeling. Het beheerplan schetst de extra kwaliteit die de beheerders in het gebied zullen leveren en de kosten die daarmee verbonden zijn. Voor de financiering hoeft niet alleen de provincie aan de lat te staan. Ook gemeenten, waterschappen, private partijen of groepen burgers kunnen een bijdrage leveren bovenop de bijdrage vanuit de provincie. In elk gebied zullen deze groene diensten zich anders ontwikkelen, maar ter inspiratie of als handreiking is wel de Catalogus Groene Diensten beschikbaar.

Wij denken dat zowel de basisregeling als het gebiedsgericht maatwerk deel uit moet maken van het Programma Beheer van de toekomst. Met deze bijdrage hebben we een eerste aanzet gegeven voor een brede discussie hierover. Wie volgt?◆

Wiebren Kuindersma is bestuurskundig onderzoeker en Martijn van Wijk is onderzoeker Beheer Bos en Natuur, beide bij Alterra
wiebren.kuindersma@wur.nl
martijn.vanwijk@wur.nl

Nieuw gezicht voor het Bosschap!

Het Bosschap heeft afscheid genomen van de woorden 'bosbouw, bosbeheer en houtteelt' als kernactiviteit van de aangesloten ondernemingen. Het Bosschap gaat vanaf 1 september 2007 door het leven als 'bedrijfschap voor bos en natuur', een ondertitel die beter dekt waar de aangesloten bedrijven mee bezig zijn: met het beheren van bos en natuur. Bij een nieuwe naam hoort een nieuw gezicht!

Het Bosschap is de koepelorganisatie van alle bos- en natuurbedrijven (dat is iedereen die 5 hectare of meer bos in Nederland in eigendom heeft), en alle bosaannemingsbedrijven in Nederland. Het Bosschap zorgt voor een gezonde economische basis voor de aangesloten bedrijven, een veilig en interessant werkklimaat voor hun werknemers en creëert de juiste randvoorwaarden voor een duurzaam bos- en natuurbeheer in Nederland. Dit alles opdat de aangesloten bedrijven zich kunnen richten op hun kerntaak, het maken van een mooi Nederland. Het Bosschap is qua organisatievorm een 'bedrijfschap', een functionele overheid. Iedereen met 5 hectare bos of meer en iedere bosaannemer met een omzet van meer dan € 11.345 per jaar is verplicht mee te betalen aan de activiteiten van het Bosschap. Het bestuur van het Bosschap bestaat uit de aangesloten bedrijven en hun werknemers.

De formele verbreding naar natuur is een inhaalslag, want de activiteiten van het Bosschap strekten zich al veel langer uit tot het beheer van natuur. Zo is de 'raam-CAO bos en natuur' al enkele jaren van kracht en wordt gewerkt aan de gedragscode natuurbeheer. Die verbreding naar natuur gaat, naar verwachting, op 1 januari 2008 van start, wanneer het nieuwe Instellingsbesluit van het Bosschap van kracht

wordt. In 2008 zal dan ook iedereen die natuur in eigendom heeft gevraagd worden zich te registreren.

Welke natuur dient men te registreren?

U hoeft zich pas te registreren als de hoeveelheid bos en natuur samen bij u in eigendom 5,00 hectare (afgerond op twee decimalen) of meer is. De definitie van bos verandert niet. Bos dient u apart op te blijven geven. Voor natuur geldt het volgende.

- U dient na te gaan of uw grond in een Natura 2000-gebied ligt. Is het antwoord ja, dan trekt u de gronden in landbouwkundig gebruik eraf, als ook de pure wateroppervlakten en het bos. Wat u overhoudt binnen de grenzen van een Natura 2000-gebied is natuur die u bij het Bosschap moet registreren
- Ligt uw grond buiten een Natura 2000-gebied, dan gaat u na of uw grond als natuurgebied aangemerkt zou kunnen worden volgens het rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet. In het kort is dat heide, duinen, schrale graslanden, schorren, slikken, poelen etcetera, aangevuld met gronden waarvoor een kwalitatieve verplichting tot natuurontwikkeling is afgesloten. Met nadruk wordt de formulering "zou kunnen worden" gebruikt: niet relevant is of de grond als natuurgebied gerangschikt is, maar of de grond in de terminologie van de Natuurschoonwet als natuurgebied aangeduid kan worden, mocht u die grond willen rangschikken.

Ineke Brusse
brusse@bosschap.nl